

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPBHK
Koordineret med:
Sagsnr.: 1702161
Dok. nr.: 328627
Dato: 31-03-2017

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Finansudvalget, Christiansborg, lokale 2-011, den 31. marts 2017 kl. 14.00-15.30]

Tale til samrådsspørgsmål AE og AF vedr. konkurser

Samrådsspørgsmål AE og AF (stillet af Benny Engelbrecht (S) og Astrid Krag (S)).

Samrådsspørgsmål AE (stillet til ældreministeren):

"Hvilke initiativer vil ministeren tage for at forhindre flere konkurser i ældreplejen og skabe tryghed for de ældre om den hjælp og pleje, de modtager fra private leverandører?"

Samrådsspørgsmål AF (stillet til ældreministeren og økonomi- og indenrigsministeren):

"Mener ministeren, at det er rimeligt og en hensigtsmæssig brug af offentlige velfærds kroner, at kommunerne skal have beredskab klar og som oftest også skal betale regningen, når private leverandører går konkurs?"

Tak til spørgerne for invitationen til samrådet her i dag.

Der er i alt stillet tre spørgsmål, og jeg har aftalt med økonomi- og indenrigsministeren, at jeg indleder med at besvare spørgsmål AE og AF samlet, hvorefter økonomi- og indenrigsministeren besvarer spørgsmål AF og AG.

I spørgsmål AE spørges der til, hvad vi vil gøre for at forhindre flere konkurser i ældreplejen og skabe tryghed for de ældre om den hjælp og pleje, de modtager fra private leverandører.

Jeg vil begynde med at understrege, at regeringen er optaget af, at ældre får en værdig pleje med indflydelse på eget liv og plads til det frie valg.

Det er et centralt mål for regeringen, at borgerens behov og ønsker danner rammen om den hjælp, der ydes.

Vi er alle forskellige og har forskellige ønsker og behov. De ældre skal derfor opleve et forskelligartet udvalg og have mulighed for at vælge netop den leverandør, der opfylder deres behov.

Mange ældre er glade for det frie valg, og mange benytter det til at vælge en privat leverandør af hjemmepleje.

En undersøgelse viser, at 70 pct. af de hjemmehjælpsmodtagere, der er bekendt med fritvalgsordningen, finder det meget vigtigt eller vigtigt, at der er frit valg af leverandør.

Derfor skal det frie valg styrkes og ikke begrænses.

Men vi må desværre erkende, at der har været for mange konkurser i ældreplejen siden den ændring af reglerne om frit valg af hjemmehjælp, som den tidligere S-R-SF-regering gennemførte tilbage i 2013.

Konkurserne skaber utryghed for borgere og medarbejdere, og regeringen er derfor optaget af at forebygge konkurserne.

En konkurs betyder konkret for den enkelte ældre, at den hjælp, de har været vant til, nu skal leveres fra anden side. Det er et brud med den stabilitet og tryghed, der er forbundet med, at det er de samme medarbejdere, der kommer i de ældres hjem.

Regeringen vil sikre, at de ældre også fremover kan gøre brug af deres frie valg uden at skulle bekymre sig om konkurser og den usikkerhed, der følger i forhold til, om man også i morgen får den hjælp, der er behov for.

Derfor skal vi blive bedre til at forebygge konkurser i ældreplejen.

Det har alle aktører på området – både de private leverandører, kommunerne, KL, Ældre Sagen, FOA, Dansk Industri og Dansk Erhverv – en fælles interesse i.

Som vi annoncerede den 28. februar har regeringen sat gang i et arbejde med at forebygge konkurser.

Vi skal derfor mødes med KL senere i dag og drøfte de anbefalinger om forebyggelse af konkurser, som KL har aftalt med erhvervsorganisationerne.

Anbefalingerne indebærer blandt andet:

- At kommunen stiller krav til leverandørens økonomi.

- At kommunen stiller krav om bankgaranti, der kan bruges til afbøde omkostningerne i forbindelse med en konkurs.
- At kommuner og leverandør har en beredskabsplan for håndtering af en eventuel konkurs.
- Samt at kommunen går i dialog med leverandøren, hvis de modtager et unormalt billigt tilbud.

Regeringen vil drøfte med KL, om anbefalingerne er tilstrækkelige, om kommunerne bruger dem rigtigt, og hvordan vi sikrer, at alle kommuner bruger anbefalingerne.

Regeringen vil også gå i dialog med de øvrige parter på området, som fx FOA, Ældre Sagen, KA Pleje, Dansk Industri og Dansk Erhverv om deres syn på udfordringerne. Vi forventer at holde et politisk møde med parterne i slutningen af april.

Derudover gennemfører vi en undersøgelse af omfanget af konkurserne, kommunernes prissætning og øvrige årsager til konkurserne.

Samtidig vil vi lave et serviceeftersyn af den lovgivning, som den tidligere S-R-SF-regering gennemførte tilbage i 2013.

I lyset af konkurserne er vi nødt til at spørge os selv, om der er brug for justeringer af lovgivningen. Det er vigtigt, at vi fremadrettet sikrer, at der er det rette fokus på kvalitet i hjælpen til de ældre.

I serviceeftersynet og dialogen med parterne vil vi blandt andet se nærmere på:

- De overordnede lovgivningsmæssige rammer på området.

- Afregningspriser for både kommunale og private leverandører.
- Kommunernes kontrakter med private leverandører, og hvordan pris og kvalitet vægtes ved udbud.

I spørgsmål AF spørges der til, om kommunerne skal udarbejde beredskabsplaner.

- Først og fremmest vil jeg gerne understrege, at der i dag er klare regler i serviceloven om kommunernes ansvar for at levere den nødvendige hjælp.
- Det er kommunernes ansvar, at borgerne får den hjælp, som de har behov for, blandt andet i tilfælde af en privat leverandørs konkurs.

Som det nævnes i KL's og erhvervsorganisationernes anbefalinger til at forebygge konkurser bør kommunen i samarbejde med den private leverandør udarbejde en

beredskabsplan, så man ved, hvordan en eventuel konkurs kan håndteres.

Det synes jeg er en fornuftig anbefaling.

Den tidligere sundheds- og ældreminister bad i januar 2016 KL om at undersøge, hvor mange kommuner der anvender de fælles anbefalinger til forebyggelse af konkurser og i den forbindelse, hvor mange kommuner der har en beredskabsplan.

- KL's undersøgelse blev besvaret af 83 kommuner.
 - Heraf har 31 kommuner en beredskabsplan.
 - Derudover angiver 14 kommuner, at de er i gang med at udarbejde en beredskabsplan og 11 kommuner, at de har andre former for nedskrevne retningslinjer, fx en intern instruks eller huskeliste.

- I alt 56 kommuner, eller 2/3, har dermed en beredskabsplan, nedskrevne retningslinjer eller er i gang med at udarbejde en beredskabsplan.

Undersøgelsen viser, at mange kommuner er bevidste om behovet for at være forberedte på en konkurs.

- Og erfaringerne fra de konkrete konkurser viser også, at kommunerne træder til og sikrer hjælpen til de ældre, hvis en privat leverandør går konkurs.

Selvom vi kan se, at mange kommuner er dygtige til at håndtere konkurserne, ved vi også, at konkurserne alligevel skaber ustabilitet i hjemmeplejen og skaber utryghed for borgere og medarbejdere.

Det er derfor, at vi nu har igangsat et arbejde med at forebygge konkurserne i hjemmeplejen og sikre det frie valg.

Vi vil i den nærmeste fremtid mødes med KL og de øvrige parter på området.

Derefter vil vi invitere Folketingets partier bredt til en drøftelse af udfordringerne og svarene herpå. Vi forventer, at drøftelserne med Folketingets partier bliver i løbet af sommeren.